

Verotilijärjestelmä ja pienyritysten pidennetyt verokaudet

Verotukseen liittyvien tehtävien hallinnolliset kustannukset (lähtötasomittaus)

Loppuraportti

Tiivistelmä

Tutkimuksen tarkoituksena oli verotilijärjestelmän ja pienyritysten pidennettyjen verokausien käyttöönottoon liittyen selvittää eräiden verotukseen liittyvien tehtävien (ilmoittaminen, maksaminen, palauttaminen, korjaaminen) yrityksille nykyisin aiheuttamia hallinnollisia kustannuksia. Tutkimuksen kohteeksi valittujen verotuksen tehtävien suorittaminen aiheuttaa yrityksille noin 61 miljoonan euron hallinnolliset kustannukset vuodessa. Viisi eniten hallinnollisia kustannuksia aiheuttavaa tehtävää olivat:

1. Valvontailmoituksen laatiminen arvonlisäveron osalta
2. Valvontailmoituksen laatiminen työnantajasuoritusten osalta
3. Valvontailmoituksen toimittaminen postitse
4. Työnantajasuoritusten maksaminen
5. Korvaavan ilmoituksen laatiminen arvonlisäveron osalta (liian vähän ilmoitetut ja maksetut verot)

Nämä viisi tehtävää aiheuttavat yrityksille yhteensä noin 58 miljoonan euron hallinnolliset kustannukset. Yksittäinen eniten hallinnollisia kustannuksia aiheuttava tehtävä oli valvontailmoituksen laatiminen arvonlisäverotuksen osalta. Arvonlisäveroa koskevan ilmoituksen laatimiskustannukset (noin 30 milj. euroa) ovat noin 50 % kaikkien tutkimuksessa tarkasteltujen verotuksen tehtävien hallinnollisista kokonaiskustannuksista (61 miljoonaa euroa).

Verotuksen tehtäviä tarkasteltaessa voidaan todeta seuraavien tehtävien yksikkökustannusten nousevan muita korkeammiksi:

1. Vakuutusmaksuveron maksaminen ja ilmoittaminen (vakuutuslaitokset)
2. Ennakonpalautushakemuksen liitteiden laatiminen (yli 1 000 000 € liikevaihdon yritykset)
3. Vuosi-ilmoitusten perusteella tehtäviin selvityspyyntöihin vastaaminen (yli 50 000 € liikevaihdon yritykset ja pankit)
4. Osinkojen lähdeverojen palautushakemuksen laatiminen (pankit)
5. Korjaukset lähdeveron ja ennakonpidätysten maksamisessa (pankit)

Nämä kuusi hallinnollisilta kustannuksiltaan kalleinta tehtävää olivat samalla myös eniten aikaa vieviä verotuksen tehtäviä. Vakuutusmaksuveron laatiminen pois lukien yksikkökustannuksiltaan kalleimmat verotuksen tehtävät keskittyvät verojen palauttamiseen ja korjaamiseen. Haastattelujen mukaan korjauksiin ja palautushakemuksiin kuluu muita tehtäviä enemmän aikaa, koska nämä työvaiheet edellyttävät usein selvitystyötä (esim. mistä virhe johtuu) tai ne eivät kuulu yrityksen taloushallinnon rutiineihin (ennakonpalautushakemuksen laatiminen ja selvityspyyntöihin vastaaminen).

Sisällysluettelo

Johdanto	4
Tutkimuksen menetelmä ja lähestymistapa	5
Tutkimuksen toteutus	9
Keskeiset tulokset	15
Liite 1: Verotuksen tehtävät	33

Johdanto

Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää sellaisten verotukseen liittyvien tehtävien yrityksille aiheuttamia hallinnollisia kustannuksia, joihin vuoden 2010 alussa käyttöön otettava verotilijärjestelmä ja pienyritysten pidennetyt verokaudet voi aiheuttaa muutoksia. Nämä tehtävät liittyvät verotilijärjestelmän piiriin kuuluvien verojen ilmoittamiseen, maksamiseen, palauttamiseen ja korjaamiseen. Tutkimus on ns. hallinnollisten kustannusten lähtötasomittaus.

Hallinnollisilla kustannuksilla tarkoitetaan verotuksen lainsäädännön hallinnollisista velvoitteista yrityksille aiheutuvaa työtaakkaa ja muita kustannuksia pois lukien verojen suorittaminen. Valtaosa näistä kustannuksista aiheutuu eri verotietojen toimittamisesta verohallinnolle.

Tutkimus toteutettiin kansainvälisellä SCM -menetelmällä (Standard Cost Model), joka pohjautuu yrityshaastattelujen tekemiseen.

Seuraavilla kalvoilla on kuvattu ensin tutkimuksen toteutusta ja lähestymistapaa. Tämän jälkeen esitetään tutkimuksen keskeiset tulokset. Dokumentin liitteessä 1 on esitetty tutkimuksen kohteena olleet verotuksen tehtävät ja niiden sisältämät työvaiheet.

Tutkimusmenetelmä ja lähestymistapa

Tutkimuksen keskeiset käsitteet

Tutkimusmenetelmä ja lähestymistapa

Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää SCM (Standard Cost Model) -menetelmällä verotuksen velvoitteisiin liittyvän lainsäädännön yrityksille aiheuttamia hallinnollisia kustannuksia. Hallinnolliset kustannukset ovat kustannuksia, joita yrityksille aiheutuu, kun ne lainsäädännön määräämänä toimittavat viranomaisille tai kolmansille osapuolille tietoa toiminnastaan tai tuotantotavoistaan. Tällaisia tietojen toimittamiseen liittyviä velvoitteita kutsutaan SCM-tutkimuksissa tiedonantovelvoitteiksi.

Hallinnollinen taakka on se osa hallinnollisia kustannuksia, joka syntyy toimenpiteistä, joita yritykset tekevät ainoastaan lainsäädännön niin edellyttäessä, eivätkä omaehtoisesti oman liiketoiminnan tarpeista. Hallinnollinen taakka syntyy siis yksinomaan lainsäädännön velvoitteiden olemassaolon seurauksena. Voidaan siis ajatella, että jos kyseinen tiedonantovelvoite poistettaisiin, yritykset eivät tuottaisi, analysoisi tai säilyttäisi kyseistä tietoa.

Tutkimuksessa lähdettiin siitä oletuksesta, että kaikki tutkimuksen kohteena olevat verotukseen liittyvät tehtävät (ilmoittaminen, maksaminen, korjaaminen, palauttaminen) ovat hallinnollista taakkaa. Tästä syystä tutkimustuloksia käsittelevässä osiossa ei tulla erottelemaan erikseen hallinnollisen taakan osuutta kokonaiskustannuksista.

Tiedonantovelvoitteet ovat vaatimuksia, tuottaa, arkistoida, lähettää ja säilyttää tietoa. Tiedonantovelvoitteisiin liittyy *tietovaatimuksia*, joilla tarkoitetaan tietoja, joita yritysten on tiedonantovelvoitteen nojalla toimitettava. Tietovaatimus siis yksilöi tiedonantovelvoitteen sisällön.

Usein SCM-menetelmällä toteutetuissa tutkimuksissa lähdetään liikkeelle lainsäädännön yksityiskohtaisesta kartoittamisesta tiedonantovelvoitteiden paikantamiseksi. Tässä tutkimuksessa SCM-menetelmää sovellettiin siten, että yhdessä vastuuministeriön ja keskeisten sidosryhmien kanssa määriteltiin ne verotukseen liittyvät tehtävät, jotka muuttuvat siirryttäessä Verotilijärjestelmään ja pienyritysten pidennettyihin ilmoitus- ja maksujaksoihin vuonna 2010. Eräissä tapauksissa mukaan otettiin myös sellaisia tehtäviä, jotka eivät itsessään muutu olennaisesti, mutta joiden osalta kustannukset voivat muuttua uudistuksen kokonaisvaikutuksen seurauksena. Tutkimuksessa selvitettiin näiden listattujen tehtävien suorittamiseen kuluva työaika ja sitä kautta niiden aiheuttamia hallinnollisia kustannuksia.

Tutkimusmenetelmänä Standard Cost Model

Tutkimusmenetelmä ja lähestymistapa

Tutkimus on tehty käyttäen Standard Cost Model (SCM) -menetelmää. Menetelmä perustuu yrityshaastatteluihin. Hallinnollisten kustannusten laskenta tapahtuu arvioimalla yritysten lainsäädännön velvoitteiden täyttämiseen käyttämää aikaa ja sen aiheuttamia kustannuksia (tai ulkoisten palveluiden käytön kustannuksia). SCM-menetelmää käytetään laajasti hallinnollisten kustannusten mittauksissa eri EU:n jäsenmaissa sekä EU:n toimintaohjelmassa hallinnollisen rasituksen keventämiseksi.

On korostettava, että SCM-menetelmän tarkoituksena ei ole tuottaa tilastollisesti merkitseviä mittaustuloksia, vaan pieniin näytteisiin perustuvia *arvioita* yrityksille syntyvistä kustannuksista. Menetelmässä asiantuntijat arvioivat haastatteluaineistojen perusteella sitä, millainen aika ns. normaalitehokkaalla yrityksellä kuluu tiedonantovelvoitteen tai tässä tapauksessa verotuksen tehtävän toteuttamiseen. Mikäli haastattelujen tuloksissa on suurta hajontaa (esimerkiksi yhdellä yrityksellä menee tunti, muilla kaksi päivää), suoritetaan tällöin lisähaastatteluja, jotta löydetään vähintään kolme samantyyppistä tapausta. Menetelmän mukaan kolme ns. normaalitehokasta yritystä kutakin tiedonantovelvoitetta ja segmenttiä kohtaan on riittävä määrä käytettävän ajan arvioimiseksi. Usein haastattelujen tuloksia täydennetään myös asiantuntijahaastatteluilla/-arvioilla.

Yksinkertaistaen keskeiset SCM-menetelmän tutkimusvaiheet ovat:

- Valmisteleva analyysi: Lainsäädännön valinta ja tiedonantovelvoitteiden tunnistaminen
- Tiedon kerääminen ja standardointi: Tiedonantovelvoitteisiin kuluvan ajan ja kustannustietojen kerääminen haastattelemalla yrityksiä
- Tulosten laskeminen ja raportointi

Tutkimustulosten laskentapa

Tutkimusmenetelmä ja lähestymistapa

Hallinnollinen kustannus määritetään jokaiselle haastatellulle yritykselle seuraavan kaavan avulla:

$$\text{Kustannukset (K)} \times \text{Esiintymistaajuus (F)} \times \text{Populaatio (P)}$$

Kustannukset muodostuvat tässä tapauksessa seuraavasta laskukaavasta:

$$\text{Aika (Q)} \times \text{Palkkatariffi} + \text{Ulkoiset kustannukset (x muut valitut tariffit)}$$

Haastatteluissa kerätään tieto kuhunkin tiedonantovelvoitteeseen kuluva ajasta (Q) ja ulkoisista kustannuksista. Tämä aika standardoidaan haastatteluhavaintoihin ja asiantuntija-arvioihin perustuen. Standardointi tarkoittaa työvaihetta, jossa haastatteluaineistosta tunnistetaan asiantuntija-arvioina kolme ns. normaalitehokasta yritystä ja muodostetaan näiden perusteella arvio siitä, mikä on kyseiseen tiedonantovelvoitteeseen kuluva aika. Standardointi ei siis tarkoita keskiarvojen tai hajonnan laskemista. Voimakas hajonta SCM-menetelmän mukaisissa tutkimuksissa edellyttää lisähaastatteluja.

Palkkatariffi sekä mahdolliset muut mittauksessa käytettävä tariffit ovat usein tutkimuskohtaisia. Näitä tariffeja on kuvattu myöhemmin tässä raportissa.

Esiintymistaajuus (F) viittaa siihen, kuinka usein tiedonantovelvoite toistuu (esim. kuinka usein jokin tieto tulee toimittaa). Esiintymistaajuus kerätään joko lainsäädäntöä analysoimalla, haastatteluilla tai asiantuntija-arvioilla.

Populaatioilla (P) tarkoitetaan sitä yritysjoukkoa jota lainsäädäntö koskee. Populaatiot kerätään, joko haastattelijan, tilastojen ja tutkimusten tai asiantuntija-arvioiden perusteella. Populaatioiden muodostamisessa käytetään hyvin usein estimointia tai erillisselvityksiä, koska populaatioihin liittyvä tilastotieto on vain harvoin saatavissa.

Segmentillä tarkoitetaan erilaista tapaa ryhmitellä sitä yrityspopulaatiota, johon tietty tiedonantovelvoite kuuluu. Esimerkiksi tietyn tiedonantovelvoitteen vaatimukset voivat olla erilaisia pienille ja isoille yrityksille.

Tutkimuksen toteutus

Tutkimuksessa tarkastellut verotuksen tehtävät

Tutkimukseen valikoitiin vuoden 2010 alusta verotilimenettelyyn siirtyvät oma-aloitteisesti maksettavat verot:

- Arvonlisävero
- Työnantajan toimittamat palkkojen ennakonpidätykset ja sosiaaliturvamaksut
- Vakuutusmaksuvero
- Muut ennakonpidätykset ja sekä lähdeverot

Pidennetyt ilmoitus- ja maksujaksot koskevat arvonlisäveroa ja muita edellä mainittuja verotilimenettelyn piiriin kuuluvia veroja, vakuutusmaksuveroa lukuun ottamatta. Tutkimuksen ulkopuolelle rajattiin arpajaisvero (veroa maksetaan satunnaisesti) ja kalenterivuosisimenettelyssä olevat alkutuottajat ja taide-esineen tekijät (uudistus aiheuttaa vain vähän muutoksia tehtäviin).

Haastatelluista yrityksistä ainoastaan pankit ilmoittivat maksaneensa muita ennakonpidätyksiä ja lähdeveroja, joten tutkimustuloksia saatiin näistä veroista vain pääomatulojen osalta.

Tutkimuksessa tarkasteltiin mainittujen verojen ilmoittamiseen, maksamiseen, korjaamiseen ja palauttamiseen liittyviä tehtäviä siltä osin kuin ne muuttuvat uudistuksen johdosta. Tutkittavaksi otettiin myös sellaisia tehtäviä, jotka eivät itsessään muutu olennaisesti, mutta joiden osalta kustannukset voivat muuttua uudistuksen kokonaisvaikutuksen seurauksena. Näin ollen esimerkiksi korjaamismenettelyä selvitettiin kokonaisuutena. Lisäksi selvitettiin yritysten ja Verohallinnon välistä verotukseen liittyvien tehtävien edellyttämää muuta kuin säännönmukaista tietojenvaihtoa ja siihen kuluva aikaa.

Tutkittavien tehtävien määrittelyssä otettiin huomioon vain sellaiset tietovaatimukset, joita ei ole enää lainkaan tuotettava tai jotka on tuotettava kokonaan uusina tietoina. Ulkopuolelle rajattiin sellaiset tiedot, jotka on edelleen tuotettava tutkittavia menettelyjä varten, mutta joita ei ole enää merkittävä lomakkeelle. Kukin tietovaatimus otettiin huomioon vain kerran, esim. jos samaa tietoa vaadittiin sekä ilmoitus- että maksutietona. Tiedon merkitsemisestä lomakkeelle aiheutuvien kustannusten oletettiin siis olevan merkityksettömiä verrattuna tiedon tuottamisen aiheuttamiin kustannuksiin.

Yksityiskohtainen taulukko tutkimuksessa tarkastelluista verotuksen tehtävistä löytyy tämän raportin liitteestä 1.

Tutkimuksen segmentoinnin periaatteet

Lainsäädännön aiheuttamien velvoitteiden kustannukset saattavat vaihdella merkittävästi yritysten välillä. Yritysten koko (esimerkiksi liikevaihto) tai toimiala voivat vaikuttaa siihen työmäärään, jonka yritys joutuu tekemään vastatakseen lainsäädännön velvoitteisiin.

Tutkimuksessa haastateltiin erikokoisia yrityksiä hallinnollisten kustannusten selvittämiseksi. Liikevaihdon perusteella muodostettiin neljä kokoluokkaa:

1. 0 - 25 000
2. 25 001 - 50 000
3. 50 001 – 1 000 000
4. 1 000 001 –

Haastateltavien valintaan vaikutti keskeisesti tutkimuksen kohteena olevat tehtävät. Yritykset, jotka ovat vuoden 2010 alusta lukien oikeutettuja pidennettyihin ilmoitus- ja maksujaksoihin, otettiin erityisesti huomioon. Edellä mainittuihin ryhmiin sisältyi alarajahuojennukseen oikeutettuja yrityksiä. Lisäksi haastateltiin vientiyrityksiä (syynä muutokset negatiivisen alv:n palauttamisessa), pankkeja (pääomatulojen ennakonpidätykset ja lähdeverot) ja vakuutuslaitoksia (vakuutusmaksuvero). Haastatteluissa oli mukana myös toiminimiä, jotka ovat merkittävä osuus arvonnäkövelvollista (ryhmä 1).

Lisäksi haastatteluissa huomioitiin taloushallinnon ulkoistaneet yritykset ja sähköisesti/manuaalisesti ilmoituksia toimittavat yritykset.

Tutkimuksen populaatiotiedot

Tutkimuksen luotettavuuden kannalta yksi oleellinen työvaihe oli populaatiotietojen estimointi. Tutkimuksessa käytetyt populaatiotiedot on saatu Verohallinnolta. Tutkimuksessa käytetyt populaatiotiedot perustuvat pääasiassa vuotta 2008 koskeviin tietoihin.

Verohallinnon tietokannasta saatiin tiedot arvonlisäverovelvollisten, työntajasuorituksiin velvollisten sekä vakuutusmaksuverovelvollisten lukumääristä. Muiden verojen osalta käytettiin tietokantaan perustuvaa tietoa maksujen määrästä.

Verohallinnon tietokannasta saatujen liikevaihdon mukaan jaoteltujen tietojen perusteella oli mahdollista kohdistaa suuri osa arvonlisäverotusta koskevista populaatiotiedoista tutkimuksessa käytettyjen segmentointiperiaatteiden mukaan (yrityksen koko liikevaihdon mukaan). Liikevaihtoluokittaisia tietoja saatiin myös työntajasuorituksiin velvollisten lukumäärästä. Esimerkiksi palautushakemusten ja muutoinkin korjaamismenettelyn osalta jako liikevaihtoluokkiin tehtiin yleensä suoraan tietokantaan perustuvan tiedon puuttuessa samassa suhteessa kuin verovelvolliset jakautuvat näihin luokkiin. Näin tehtiin myös muissa vastaavissa tilanteissa.

Tutkimuksen tuloksia käsittelevän osion taulukoissa on ilmoitettu laskennassa käytetyt populaatiotiedot. Osa populaatiotiedoista on verovelvollisten lukumääriä (yritysjoukko, jota velvoite koskee) ja osa hakemusten tms. tehtävien lukumääriä vuodessa. Verohallinnon tietokannasta on saatu tietoja eri hakemusten lukumääristä ja myös selvityspyynnöistä, mutta esimerkiksi ilmoitukseen perustuvan korjaamisen osalta tietoja on ollut vähemmän. Jos populaatiotietoa ei ole voinut perustaa suoraan Verohallinnon tietokantaan, tieto on tuotettu tai saatua tietoa on täydennetty arvioinnilla, jossa on käytetty hyväksi Verohallinnon tietokantoja ja asiantuntemusta.

Tariffi ja työaika

SCM-menetelmän mukaisesti haastatteluissa selvitetään yrityksissä tiedonantovelvoitteen noudattamiseen käytetty aika. Ajan kustannus määritellään käyttämällä tariffia. Tariffiin lasketaan työntekijän palkka, tietty yleiskuluprosentti (overhead) sekä ns. palkan sivukulut. Työntekijän palkan määrittämisessä tässä tutkimuksessa on käytetty Tilastokeskuksen palkkatilastoa vuodelta 2008, jossa arvioidaan säännöllisen työajan ansion keskiarvoa kuukaudessa. Tilastokeskuksen tehtäväluokitus perustuu ISCO-88 – mukaiseen luokitukseen ja on tällöin sama kuin esim. EU-tasolla tehtävissä mittauksissa.

Ammattiluokitus	Säännöllisen työajan ansion keskiarvo, euroa/kk
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	5 301
2 Erityisasiantuntijat	3 942
3 Asiantuntijat	3 077
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	2 508
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	2 100

Tämän lisäksi tutkimuksessa on käytetty 25 %:n yleiskulukerrointa (ns. overhead – kerroin). Kerroin perustuu SCM -verkoston suositukseen sekä yleisesti SCM-mittauksissa (erityisesti EU-mittauksissa) käytettyyn kertoimeen. Yleiskulukerroin on karkea arvio kustannuksista, jotka liittyvät yleisesti työn tekemiseen ja yrityksen yleishallinnon kuluihin. Tällaisia ovat esimerkiksi yrityksen toimitiloista, työvälaineistä, siivouksesta, tietoliikenteestä ja työn johtamisesta aiheutuvat kustannukset.

Yleiskulukertoimen ohella on käytetty kansallisella tasolla määriteltävää 34,6 %:n palkan sivukuluja kuvaavaa kerrointa kuvaamaan loma-ajan palkan, työ- ja sosiaaliturvamaksujen sekä muiden palkasta aiheutuvien ylimääräisten maksujen osuutta. Sivukulukertoimessa ei ole huomioitu lomarahoja eikä erikseen maksettavia tulospalkkioita, koska kyseiset erityiset peruspalkan lisät on rajattu niiden vaikean yleistettävyyden vuoksi sivukulun ulkopuolelle. EU-tasolla suoritetuissa tutkimuksissa ei ole myöskään huomioitu näitä erityislisiä peruspalkan lisänä. Kokonaiskerroin on tällöin ollut 1,596. Tämän kulukertoimen käyttö muuttaa sisäisesti kaikkia kustannuksia lineaarisesti suuremmiksi, mutta eri tiedonantovelvoitteiden väliset suhteelliset erot pysyvät ennallaan prosentista riippumatta.

Haastattelut

- Tutkimuksessa haastateltiin yhteensä 31 yritystä ja 2 tilitoimistoa. Lähes kaikki haastatellut yritykset olivat osakeyhtiömuotoisia. Haastateltavia valittaessa kiinnitettiin erityistä huomiota siihen, että haastateltavat ovat sellaisia henkilöitä, jotka käytännössä tekevät tutkimuksessa selvittävät verotuksen tehtävät yrityksessä
- Yritykset valittiin haastatteluihin kokoluokittain liikevaihdon mukaan:

#	Segmentti (liikevaihto €)	Yritykset (kpl)
1	0-25 000	5
2	25 001 - 50 000	4
3	50 001 – 1 000 000	12
4	1 000 001 –	6
	Yhteensä	27

- Haastattelujen kohdentamisessa otettiin huomioon verovelvollisten lukumäärä kussakin liikevaihtoluokassa
- Ryhmiin 1 ja 2 sisältyy pidennettyyn ilmoitus- ja maksujaksoon oikeutettuja verovelvollisia
- Edellä mainittuihin ryhmiin sisältyi 2 alarajahuojennukseen oikeutettua ja 2 vientiyritystä
- Lisäksi haastateltiin 2 pankkia ja 2 vakuutuslaitosta
- Haastatteluissa oli mukana myös toiminimiä

Tutkimuksen keskeiset tulokset

Verotukseen liittyvien tehtävien hallinnolliset kustannukset

Tutkimuksen kohteeksi valittujen verotukseen liittyvien tehtävien suorittaminen aiheuttaa yrityksille noin 61 miljoonan euron hallinnolliset kustannukset vuodessa. Oheisessa taulukossa on esitetty viisi eniten hallinnollisia kustannuksia aiheuttavaa tehtävää. Nämä viisi tehtävää aiheuttavat yrityksille yhteensä noin 58 miljoonan euron hallinnolliset kustannukset.

Yksittäinen eniten hallinnollisia kustannuksia aiheuttava tehtävä oli valvontailmoituksen laatiminen arvonlisäverotuksen osalta. Arvonlisäveroa koskevan ilmoituksen laatimiskustannukset ovat noin 50 % kaikkien tutkimuksessa tarkasteltujen verotuksen tehtävien hallinnollisista kokonaiskustannuksista (61 miljoonaa euroa).

Aihealue	Verolaji	Verotukseen liittyvä tehtävä	Segmentti	Kokonaiskustannus/segmentti (€)	Kokonaiskustannus/kaikki yritykset (€)
Verojen ilmoittaminen	Arvonlisävero	Alv-ilmoituksen laatiminen	0 - 25 000	13 006 000	30 347 000
			25 001 - 50 000	5 550 000	
			50 001 - 1 000 000	8 939 000	
			1 000 001 -	2 852 000	
Verojen ilmoittaminen	Työnantajasuoritukset	Työnantajasuoritusten valvontailmoituksen laatiminen	0 - 25 000	963 000	6 284 000
			25 001 - 50 000	540 000	
			50 001 - 1 000 000	4 487 000	
			1 000 001 -	294 000	
Verojen ilmoittaminen	Arvonlisävero Työnantajasuoritukset	Valvontailmoituksen toimittaminen (postitse toimitettaessa)	0 - 25 000	1 734 000	4 983 000
			25 001 - 50 000	740 000	
			50 001 - 1 000 000	2 131 000	
			1 000 001 -	378 000	
Verojen maksaminen	Työnantajasuoritukset	Työnantajasuoritusten maksaminen	0 - 25 000	1 434 000	4 599 000
			25 001 - 50 000	805 000	
			50 001 - 1 000 000	1 795 000	
			1 000 001 -	565 000	
Virheen korjaaminen	Arvonlisävero Liian vähän ilmoitetut ja maksetut verot	Korvaavan ilmoituksen laatiminen, toimittaminen ja puuttuvan veron maksaminen	0 - 25 000	1 353 000	3 478 000
			25 001 - 50 000	579 000	
			50 001 - 1 000 000	1 397 000	
			1 000 001 -	149 000	
Yhteensä					58 152 166

Verotukseen liittyvien tehtävien hallinnolliset kustannukset

Verotuksen tehtäviä tarkasteltaessa voidaan todeta seuraavien tehtävien yksikkökustannusten nousevan muita korkeammiksi:

1. Vakuutusmaksuveron maksaminen ja ilmoittaminen (vakuutuslaitokset)
2. Ennakonpalautushakemuksen liitteiden laatiminen (yli 1 000 000 liikevaihdon yritykset)
3. Vuosi-ilmoitusten perusteella tehtäviin selvityspyyntöihin vastaaminen (yli 50 000 liikevaihdon yritykset ja pankit)
4. Osinkojen lähdeverojen palautushakemuksen laatiminen (pankit)
5. Korjaukset lähdeveron ja ennakonpidätysten maksamisessa (pankit)

Aihealue	Verolaji	Verotukseen liittyvä tehtävä	Segmentti	Aika/tapaus (min)	Kustannus/tapaus (€)	Populaatio	Kokonaiskustannus/segmentti (€)	Kokonaiskustannus/kaikki yritykset (€)
Verojen maksaminen	Vakuutusmaksuvero	Vakuutusmaksuveron maksaminen (ja ilmoittaminen)	Vakuutuslaitokset	302	157	318	600 000	600 000
Verojen palauttaminen	Arvonlisävero	Ennakonpalautushakemuksen liitteiden laatiminen	0 - 25 000	10	7	3 805	25 000	1 973 000
			25 001 - 50 000	10	7	1 546	10 000	
			50 001 - 1 000 000	30	16	15 358	240 000	
			1 000 001 -	180	94	18 134	1 698 000	
Virheen korjaaminen	Lähdeverot Liikaa ilmoitetut ja maksetut verot	Osinkojen lähdeverojen palautushakemuksen laatiminen ja toimittaminen	Pankit	135	58	942	54 000	54 000
Virheen korjaaminen	Muut ennakonpidätykset kuin ta-suoritukset Liian vähän ilmoitetut ja maksetut verot	Lisätili siirron laatiminen ja puuttuvan veron maksaminen	Pankit	66	34	100	3 000	3 000
Virheen korjaaminen	Lähdeverot Liian vähän ilmoitetut ja maksetut verot	Lisätili siirron laatiminen ja puuttuvan veron maksaminen	Pankit	66	34	100	3 000	3 000
Virheen korjaaminen	Ta-suoritukset, lähdeverot, muut ennakonpidätykset kuin ta-suoritukset Liikaa ja liian vähän ilmoitettu ja maksettu vero	Vuosi-ilmoituksen perusteella tehtävään selvityspyyntöön vastaaminen (voi olla kirjallinen, tai suullinen esim. puhelimitse)	0 - 25 000	15	10	2 805	28 000	1 497 000
			25 001 - 50 000	15	10	1 577	16 000	
			50 001 - 1 000 000	120	62	16 836	1 051 000	
			1 000 001 -	115	60	5 505	329 000	
			Pankit	90	47	1 549	73 000	
Yhteensä								10 130 166

Verotukseen liittyvien tehtävien hallinnolliset kustannukset

Nämä kuusi hallinnollisilta kustannuksiltaan kalleinta tehtävää olivat samalla myös eniten aikaa vieviä verotuksen tehtäviä.

Erityisesti vakuutusmaksuveron maksamiseen kului vakuutuslaitoksissa aikaa. Tehtävään sisältyy myös veron ilmoittaminen, sillä vakuutusmaksuveron ilmoitustiedot annetaan käytännössä vain maksamiseen käytettävällä tilisiirrolla. Maksamiseen ja ilmoittamiseen kuluva aika oli yhteensä 302 minuuttia. Tästä tiedon tuottamiseen kului noin 300 minuuttia eli 5 tuntia ja varsinaiseen maksun suorittamiseen 2 minuuttia. Tiedon tuottaminen edellyttää vakuutuslaitoksissa suurta laskentaoperaatiota useista eri järjestelmistä. Vaikka laskenta on pitkälle automatisoitu, tiedon kuukausittainen tuottaminen vaatii silti manuaalista työtä melkein työpäivän verran kuukaudessa.

On huomattava, että vakuutusmaksuveron laatiminen pois lukien yksikkökustannuksiltaan kalleimmat verotuksen tehtävät koskevat verojen palauttamista ja korjaamista. Kuuden kalleimman tehtävän joukkoon kuuluvien tehtävien lisäksi myös muiden korjaamiseen liittyvien tehtävien (esim. palautushakemukset, korvaavat ilmoitukset/lisätilisiirrot) yksikkökustannukset ovat yleensä korkeammat kuin säännönmukaisten tehtävien kustannukset. Kaikenlaiset palautushakemukset kuuluvat yksikkökustannuksiltaan kalliimpien tehtävien joukkoon. Haastattelujen mukaan korjauksiin ja palautushakemuksiin kuluu muita tehtäviä enemmän aikaa, koska nämä työvaiheet edellyttävät usein selvitystyötä (esim. mistä virhe johtuu) tai ne eivät kuulu yrityksen taloushallinnon rutiineihin (ennakonpalautushakemuksen laatiminen ja selvityspyyntöihin vastaaminen).

Pankkien osalta osinkojen lähdeverojen palautushakemusten laatiminen edellyttää paljon taustatyötä (selvittäminen mistä virhe johtuu, yhteydenotto asiakkaaseen). Haastatteluissa tuli esiin, että yhden palautushakemuksen laatimiseen kuluva aika voi vaihdella huomattavasti sen mukaan, millaisia asioita ja kuinka suurta joukkoa asiakkaita virhe koskee.

Verotukseen liittyvien tehtävien hallinnolliset kustannukset

Seuraavilla kalvoilla esitetään hallinnollisia kustannuksia koskevat tutkimuksen tulokset kaikkien verotuksen tehtävien osalta jaoteltuina seuraaviin kokonaisuuksiin:

1. Verojen ilmoittaminen
2. Verojen maksaminen
3. Verojen palauttaminen (negatiivinen alv, alarajahuojennus)
4. Verojen korjaaminen
5. Muu tietojen vaihto yrityksen ja Verohallinnon välillä

Taulukoiden luvut on pyöristetty siten, että kustannus/tapaus esitetään euron tarkkuudella ja kokonaiskustannukset tuhannen euron tarkkuudella. Taulukoiden kokonaiskustannukset on laskettu tarkoilla luvuilla (ei taulukoissa esitetyillä pyöristetyillä luvuilla kustannus/tapaus).

Verojen ilmoittamisen hallinnolliset kustannukset

Verolaji	Verotukseen liittyvä tehtävä	Segmentti	Aika/tapaus (min)	Kustannus/tapaus (€)	Esiintymistaaajuus/vuosi	Populaatio	Kokonais-kustannus/segmentti (€)	Kokonais-kustannus/kaikki yritykset (€)
Arvonlisävero	Alv-ilmoituksen laatiminen	0 - 25 000	15	10	12	107 846	13 006 000	30 347 000
		25 001 - 50 000	15	10	12	46 023	5 550 000	
		50 001 - 1 000 000	10	5	12	143 175	8 939 000	
		1 000 001 -	18	9	12	25 381	2 852 000	
Arvonlisävero	Alv-ilmoituksen laatiminen/Kohta 207 Edellisen kuukauden negatiivinen vero	0 - 25 000	2	1		342 720	459 000	1 183 000
		25 001 - 50 000	2	1		141 120	189 000	
		50 001 - 1 000 000	2	1		433 520	451 000	
		1 000 001 -	2	1		80 640	84 000	
Työnantaja-suoritukset	Työnantajasuoritusten valvontailmoituksen laatiminen	0 - 25 000	10	7	12	11 974	963 000	6 284 000
		25 001 - 50 000	10	7	12	6 719	540 000	
		50 001 - 1 000 000	10	5	12	71 870	4 487 000	
		1 000 001 -	2	1	12	23 566	294 000	
Arvonlisävero Työnantaja-suoritukset	Yhteishenkilön merkitseminen valvontailmoitukseen (postitse toimitettaessa)	0 - 25 000	0,5	0,3	12	43 138	173 000	458 000
		25 001 - 50 000	0,5	0,3	12	18 409	74 000	
		50 001 - 1 000 000	0,5	0,3	12	57 270	179 000	
		1 000 001 -	0,5	0,3	12	10 152	32 000	
Arvonlisävero Työnantaja-suoritukset	Valvontailmoituksen toimittaminen (postitse toimitettaessa)	0 - 25 000	5	3	12	43 138	1 734 000	4 983 000
		25 001 - 50 000	5	3	12	18 409	740 000	
		50 001 - 1 000 000	5	3	12	57 270	2 131 000	
		1 000 001 -	5	3	12	10 152	378 000	

Verojen ilmoittamisen hallinnolliset kustannukset

Vakuutusmaksuveron, muiden ennakonpidätysten kuin työnantajasuoritusten ja lähdeverojen osalta ilmoittamiseen ei liity tutkittavia tehtäviä, koska muiden verojen ilmoitustietoja vastaavat tiedot annetaan käytännössä maksamisessa käytettävässä tilisiirrossa maksun viestitietoina.

Verojen ilmoittamiseen liittyvät tehtävät maksavat yrityksille Suomessa yhteensä noin 43 miljoonaa euroa vuodessa. Eniten hallinnollisia kustannuksia aiheuttava tehtävä oli valvontailmoituksen laatiminen arvonnisäverojen osalta. Tehtävän vuotuinen kustannus Suomen yrityksille on yhteensä noin 31 miljoonaa euroa. Valvontailmoituksen kohdan 207 (Edellisen kuukauden negatiivinen vero) täyttämiseen ja yhteyshenkilön merkitsemiseen kuluva aika kysyttiin tutkimuksessa erikseen, koska ensiksi mainittu tietovaatimus poistuu ja jälkimmäinen muuttuu verotilijärjestelmässä.

Haastatelluista yrityksistä osa laati valvontailmoituksen paperisena ja toimitti sen postitse. Verohallinnon tietojen mukaan arviolta noin 40 prosenttia kaikista toimitetuista valvontailmoituksista saapuu postitse. Sähköinen ilmoittaminen voi kuitenkin olla hieman arvioitua pienempää tutkimuksen alhaisimmissa liikevaihtoryhmissä. Haastatteluiden perusteella voidaan todeta, että ilmoituksen laatimiseen kuluva aika ei vaihdellut sen mukaan, laadittiinko ilmoitus sähköisesti vai paperisena.

Työmäärä erosi kuitenkin siinä, kuluiko yrityksessä aikaa yhteyshenkilön merkitsemiseen valvontailmoitukseen tai ilmoituksen toimittamiseen. Sähköisesti ilmoituksen toimittavat yritykset eivät käyttäneet aikaa näihin työvaiheisiin lainkaan. Käytännössä yhteyshenkilön tiedot tulivat yrityksissä automaattisesti sähköiseen ilmoitukseen.

Valvontailmoituksen postitse toimittaminen aiheuttaa yrityksille noin 5 miljoonan euron hallinnolliset kustannukset. Kustannuksiin on laskettu postittamiseen kuluva aika sekä postimaksu.

Yritysten ja tilitoimistojen haastattelujen perusteella voidaan todeta, että suurin osa pienistä yrityksistä (liikevaihto 0 – 50 000 €) on ulkoistanut taloushallintonsa ja verotukseen liittyvien tehtävien suorittamisen. Verojen maksaminen saattoi kuitenkin olla sellainen tehtävä, joka hoidettiin yrityksissä itse. Pienten yritysten kustannusten laskennassa on hyödynnetty tilitoimistojen keskimääräistä tuntipalkkaa.

Verojen maksamisen hallinnolliset kustannukset

Verolaji	Verotukseen liittyvä tehtävä	Segmentti	Aika/tapaus (min)	Kustannus/tapaus (€)	Esiintymistaajuus/vuosi	Populaatio	Kokonaiskustannus/segmentti (€)	Kokonaiskustannus/kaikki yritykset (€)
Arvonlisävero	Alv:n maksaminen	0 - 25 000	1	1		262 618	176 000	2 273 000
		25 001 - 50 000	5	3		256 506	854 000	
		50 001 - 1 000 000	2	1		989 665	1 030 000	
		1 000 001 -	2	1		204 850	213 000	
Työnantajasuoritukset	Työnantajasuoritusten maksaminen	0 - 25 000	15	10	12	11 974	1 434 000	4 599 000
		25 001 - 50 000	15	10	12	6 719	805 000	
		50 001 - 1 000 000	4	2	12	71 870	1 795 000	
		1 000 001 -	3	2	12	23 566	565 000	
Vakuutusmaksuvero	Vakuutusmaksuveron maksaminen (ja ilmoittaminen)	Vakuutuslaitokset	302	157	12	318	600 000	600 000
Muut ennakonpidätykset kuin työnantajasuoritukset	Ennakonpidätysten maksaminen (ja ilmoittaminen)	Pankit	30	13		769	10 000	10 000
Lähdeverot	Lähdeverojen maksaminen (ja ilmoittaminen)	Pankit	30	13		1 255	16 000	16 000

Verojen maksamisen hallinnolliset kustannukset

Verojen maksamiseen liittyvät tehtävät aiheuttavat yrityksille yhteensä noin 7,5 miljoonan euron hallinnolliset kustannukset vuodessa. Eniten hallinnollisia kustannuksia aiheuttava tehtävä oli työnantajasuoritusten maksaminen. Tehtävän vuotuinen hallinnollinen kustannus Suomen yrityksille on yhteensä noin 5 miljoonaa euroa. Luvussa on mukana vain säännölliset työnantajat*.

Haastatteluissa yritykset arvioivat maksamiseen kuluvan ajan seuraavien tehtävien perusteella

1. Viestitietojen tuottaminen
2. Viestitietojen täyttäminen
3. Muu maksun suorittaminen (tilinumero, viitenumero yms. tiedot ja maksun suorittaminen saajan tilille)

Viestitietojen tuottamiseen kuluvaan aikaa ei kysytty arvonnisäveron ja työnantajasuoritusten osalta, koska tarvittavien tietojen tuottaminen sisältyy jo valvontailmoituksen laatimiseen. Sen sijaan vakuutusmaksuveron, muiden ennakonpidätysten kuin työnantajasuoritusten ja lähdeverojen osalta viestitiedot, jotka vastaavat muiden verojen ilmoitustietoja, tuotetaan vain maksamisen yhteydessä.

Työvaiheisiin käytetyn ajan ohella haastateltavilta tiedusteltiin, olivatko he käyttäneet arvonnisäveron ja työnantajasuoritusten osalta maksuohjeeseen perustuvaa maksamista vai oma-aloitteisten verojen tilisiirtolomaketta. Haastattelujen perusteella yritykset käyttivät molempia maksutapoja eikä maksutapa vaikuttanut työvaiheisiin kuluvaan aikaan.

Arvonnisäveron ja lähdeverojen maksamisen hallinnollisten kustannusten laskennassa on hyödynnetty maksujen lukumäärää / segmentti, koska kaikille verovelvollisille ei tule säännönmukaisesti yhtä veronmaksukertaa kuukaudessa. Tästä syystä taulukossa ei ole erillistä merkintää esiintymistaajuudesta.

* Säännöllisten työnantajien lisäksi ns. satunnaisia työntekijä on yhteensä noin 120 400 kpl, joista noin 46 % on arvonnisäverovelvollisia yrityksiä ja loput joko kotitalouksia tai yrityksiä. Satunnaiset työnantajat suorittavat maksuja yhteensä noin 227 300 kpl /vuosi. Näistä maksuista aiheutuvia hallinnollisia kustannuksia ei ole laskettu tutkimuksessa.

Verojen palauttamisen hallinnolliset kustannukset 1/2

Verolaji	Verotukseen liittyvä tehtävä	Segmentti	Aika/tapaus (min)	Kustannus/tapaus (€)	Populaatio	Kokonaiskustannus/segmentti (€)	Kokonaiskustannus/kaikki yritykset (€)
Arvonlisävero	Ennakkopalautushakemuksen laatiminen ja toimittaminen postitse	0 - 25 000	20	13	2 664	36 000	372 000
		25 001 - 50 000	20	13	1 082	15 000	
		50 001 - 1 000 000	20	11	10 751	117 000	
		1 000 001 -	30	16	12 694	204 000	
Arvonlisävero	Ennakkopalautushakemuksen laatiminen ja toimittaminen sähköisesti	0 - 25 000	20	13	1 142	15 000	154 000
		25 001 - 50 000	20	13	464	6 000	
		50 001 - 1 000 000	20	10	4 607	48 000	
		1 000 001 -	30	16	5 440	85 000	
Arvonlisävero	Ennakkopalautushakemuksen liitteiden laatiminen	0 - 25 000	10	7	3 805	25 000	1 973 000
		25 001 - 50 000	10	7	1 546	10 000	
		50 001 - 1 000 000	30	16	15 358	240 000	
		1 000 001 -	180	94	18 134	1 698 000	
Arvonlisävero	Ennakkopalautushakemuksen laatiminen / Kohta 207	0 - 25 000	2	1	2 854	4 000	32 000
		25 001 - 50 000	2	1	1 160	2 000	
		50 001 - 1 000 000	2	1	11 519	12 000	
		1 000 001 -	2	1	13 601	14 000	
Arvonlisävero	Ennakkopalautushakemuksen laatiminen / Kohta 212	0 - 25 000	4	3	3 805	10 000	84 000
		25 001 - 50 000	4	3	1 546	4 000	
		50 001 - 1 000 000	4	2	15 358	32 000	
		1 000 001 -	4	2	18 134	38 000	
Arvonlisävero	Ennakkopalautushakemuksen laatiminen / Kohta 213	0 - 25 000	4	3	3 805	10 000	84 000
		25 001 - 50 000	4	3	1 546	4 000	
		50 001 - 1 000 000	4	2	15 358	32 000	
		1 000 001 -	4	2	18 134	38 000	

Verojen palauttamisen hallinnolliset kustannukset 2/2

Verolaji	Verotukseen liittyvä tehtävä	Segmentti	Aika/tapaus (min)	Kustannus/tapaus (€)	Esiintymistaajuus/vuosi	Populaatio	Kokonaiskustannus/segmentti (€)	Kokonaiskustannus/kaikki yritykset (€)
Arvonlisävero	Tilikausipalautushakemuksen laatiminen ja toimittaminen Negatiiviset verot (ostoemmyys)	0 - 25 000	20	13	1	7 265	97 000	221 000
		25 001 - 50 000	20	13	1	1 930	26 000	
		50 001 - 1 000 000	20	11	1	6 241	68 000	
		1 000 001 -	30	16	1	1 843	30 000	
Arvonlisävero	Alarajahuojennushakemuksen laatiminen ja toimittaminen	Huojennukseen oikeutetut yritykset	15	11	1	17 518	185 000	185 000

Verojen palauttamisen hallinnolliset kustannukset

Tässä kokonaisuudessa tarkasteltiin arvonlisäveron erityisiä palautuksia eli negatiivisen arvonlisäveron palauttamista ja alarajahuojennuksesta aiheutuvaa palautusta. Verojen korjaamiseen liittyviä palautuksia tarkasteltiin osana korjaamismenettelyn kokonaisuutta.

Verojen palauttamiseen liittyvät tehtävät aiheuttavat yrityksille yhteensä noin 3 miljoonan euron hallinnolliset kustannukset vuodessa. Eniten hallinnollisia kustannuksia aiheuttava tehtävä oli ennakkopalautushakemuksen liitteiden laatiminen. Tehtävän vuotuinen hallinnollinen kustannus Suomen yrityksille on yhteensä noin 2 miljoonaa euroa. Ennakkopalautushakemuksen laatiminen kokonaisuudessaan (hakemus ja liitteet) aiheutti yrityksille noin 2,7 miljoonan euron hallinnolliset kustannukset. Ennakkopalautushakemus korvaa käytännössä kyseisen kuukauden arvonlisäveroa koskevan valvontailmoituksen. Ennakkopalautushakemuksen kohtia 207, 212 ja 213 kysyttiin erikseen koska tietovaatimukset poistuvat verotilijärjestelmässä.

Dokumentin liitteessä 1 on kuvattu tarkasti ne työvaiheet, joiden perusteella yritykset ovat työmääriä arvioineet.

Ennakkopalautushakemuksen voi laatia ja toimittaa Verohallinnolle sähköisesti tai paperisena postitse. Haastateltavien yritysten joukossa oli molemmilla tavoilla toimivia yrityksiä. Toimittamistapa ei sinänsä lisännyt yritysten hakemuksen tekemiseen kokonaisuudessaan käyttämää aikaa. Postittamisesta aiheutuu tietysti ylimääräisiä kuluja postimaksujen takia. Edellä esitetyissä taulukoissa on huomioitu ennakkopalautushakemuksen toimittamisen kustannukset sähköisesti ja postitse. Verohallinnon mukaan noin 30 prosenttia toimitetuista ennakkopalautushakemuksista saapuu Verohallintoon sähköisesti.

Sekä tilinkausipalautushakemuksen että alarajahuojennushakemuksen voi laatia ja toimittaa Verohallinnolle ainoastaan paperisena postitse. Näiden tehtävien kokonaiskustannuksissa on huomioitu sekä yritysten tehtävään käyttämä aika että postittamisesta aiheutuvat kustannukset.

Suurimmassa osassa edellisissä taulukoissa esitettyjen tehtävien laskennassa on hyödynnetty hakemusten vuotuista lukumäärää / segmentti. Tästä syystä taulukossa ei ole esiintymistaajuutta kaikkien tehtävien osalta.

Verojen korjaamisen hallinnolliset kustannukset 1/2

Verolaji	Verotukseen liittyvä tehtävä	Segmentti	Aika/tapaus (min)	Kustannus/tapaus (€)	Esiintymis-taajuus/vuosi	Populaatio	Kokonais-kustannus/segmentti (€)	Kokonais-kustannus/kaikki yritykset (€)
Arvonlisävero Liikaa ilmoitetut ja maksetut verot	Tilikausipalautushakemuksen laatiminen ja toimittaminen	0 - 25 000	30	20	1	2 422	49 000	119 000
		25 001 - 50 000	30	20	1	643	13 000	
		50 001 - 1 000 000	35	19	1	2 081	39 000	
		1 000 001 -	55	29	1	614	18 000	
Arvonlisävero Liikaa ilmoitetut ja maksetut verot	Korjauksen tekeminen tilikauden myöhemmän verokauden veroilmoituksessa	0 - 25 000	1	1		64 614	43 000	449 000
		25 001 - 50 000	1	1		27 664	19 000	
		50 001 - 1 000 000	6	3		85 894	268 000	
		1 000 001 -	15	8		15 282	119 000	
Työnantajasuoritukset Liikaa ilmoitetut ja maksetut verot	Kalenterivuoden jälkeen tehtävän palautushakemuksen laatiminen ja toimittaminen	0 - 25 000	30	20		787	16 000	158 000
		25 001 - 50 000	30	20		443	9 000	
		50 001 - 1 000 000	35	19		4 725	88 000	
		1 000 001 -	55	29		1 545	45 000	
Työnantajasuoritukset Liikaa ilmoitetut ja maksetut verot	Korjauksen tekeminen kalenterivuoden myöhemmän kohdekuukauden ilmoituksessa	0 - 25 000	1	1		1 438	1 000	51 000
		25 001 - 50 000	1	1		808	1 000	
		50 001 - 1 000 000	6	3		8 628	27 000	
		1 000 001 -	15	8		2 821	22 000	
Lähdeverot Liikaa ilmoitetut ja maksetut verot	Osinkojen lähdeverojen palautushakemuksen laatiminen ja toimittaminen	Pankit	135	58		942	54 000	54 000
Lähdeverot Liikaa ilmoitetut ja maksetut verot	Korjauksen tekeminen kalenterivuoden myöhemmän kohdekauden tilisiirrossa.	Pankit	35	18		100	2 000	2 000
Muut ennakonpidätykset kuin ta-suoritukset Liikaa ilmoitetut ja maksetut verot	Korjauksen tekeminen kalenterivuoden myöhemmän kohdekauden tilisiirrossa.	Pankit	35	18		100	2 000	2 000
Vakuutusmaksuvero Liikaa ilmoitetut ja maksetut verot	Korjauksen tekeminen tilikauden myöhemmän kohdekuukauden ilmoituksessa (=tilisiirto)	Vakuutuslaitokset	15	8		100	1 000	1 000

Verojen korjaamisen hallinnolliset kustannukset 2/2

Verolaji	Verotukseen liittyvä tehtävä	Segmentti	Aika/tapaus (min)	Kustannus/tapaus (€)	Populaatio	Kokonaiskustannus/segmentti (€)	Kokonaiskustannus/kaikki yritykset (€)
Vakuutusmaksuvero Liikaa ilmoitetut ja maksetut verot	Tilikausipalautushakemuksen laatiminen ja toimittaminen	Vakuutuslaitokset	15	8	20	166	166
Arvonlisävero Liian vähän ilmoitetut ja maksetut verot	Korvaavan ilmoituksen laatiminen, toimittaminen ja puuttuvan veron maksaminen	0 - 25 000	30	20	67 327	1 353 000	3 478 000
		25 001 - 50 000	30	20	28 826	579 000	
		50 001 - 1 000 000	30	16	89 501	1 397 000	
		1 000 001 -	17	9	15 924	149 000	
Työnantajasuoritukset Liian vähän ilmoitetut ja maksetut verot	Korvaavan ilmoituksen laatiminen, toimittaminen ja puuttuvan veron maksaminen	0 - 25 000	15	10	7 989	80 000	581 000
		25 001 - 50 000	15	10	4 489	45 000	
		50 001 - 1 000 000	15	8	47 936	374 000	
		1 000 001 -	10	5	15 674	82 000	
Vakuutusmaksuvero Liian vähän ilmoitetut ja maksetut verot	Lisäilmoituksen (= lisätili siirto) laatiminen, toimittaminen ja puuttuvan veron maksaminen	Vakuutuslaitokset	15	8	87	1 000	1 000
Muut ennakonpidätykset kuin ta-suoritukset Liian vähän ilmoitetut ja maksetut verot	Lisätili siirron laatiminen ja puuttuvan veron maksaminen	Pankit	66	34	100	3 000	3 000
Lähdeverot Liian vähän ilmoitetut ja maksetut verot	Lisätili siirron laatiminen ja puuttuvan veron maksaminen	Pankit	66	34	100	3 000	3 000
Ta-suoritukset, lähdeverot, muut ennakonpidätykset kuin ta-suoritukset Liikaa ja liian vähän ilmoitettu ja maksettu vero	Vuosi-ilmoituksen perusteella tehtävään selvityspyyntöön vastaaminen	0 - 25 000	15	10	2 805	28 000	1 497 000
		25 001 - 50 000	15	10	1 577	16 000	
		50 001 - 1 000 000	120	62	16 836	1 051 000	
		1 000 001 -	115	60	5 505	329 000	
		Pankit	90	47	1 549	73 000	

Verojen korjaamisen hallinnolliset kustannukset

Verojen oma-aloitteinen korjaaminen tapahtuu korjaamalla kyseisen kalenterikuukauden ilmoitustietoja, kohdistamalla virhe myöhemmälle kalenterikuukaudelle tai hakemalla veron palautusta. Muiden ennakonpidätysten kuin työnantajasuoritusten ja lähdeverojen osalta oma-aloitteisen korjaamisen sijasta korjaaminen tapahtuu yleensä vuosi-ilmoituksen perusteella tehtävän selvityspyynnön seurauksena.

Verojen korjaamiseen liittyvät tehtävät aiheuttavat yrityksille yhteensä noin 6 miljoonan euron hallinnolliset kustannukset vuodessa. Eniten hallinnollisia kustannuksia aiheuttava tehtävä oli korvaavan valvontailmoituksen laatiminen arvonlisäveron osalta. Tehtävän vuotuinen hallinnollinen kustannus Suomen yrityksille on yhteensä noin 3,5 miljoonaa euroa.

Dokumentin liitteessä 1 on kuvattu tarkasti ne työvaiheet, joiden perusteella yritykset ovat arvioineet verojen korjaamisen työmääriä.

Tilinkausipalautushakemuksen, työnantajasuoritusten kalenterivuoden jälkeen tehtävän palautushakemuksen ja osinkojen lähdeveron palautushakemuksen voi toimittaa Verohallinnolle ainoastaan postitse. Näiden tehtävien kokonaiskustannuksissa on huomioitu sekä yritysten tehtävään käyttämä aika että postittamisesta aiheutuvat kustannukset.

Suurimmassa osassa edellisessä taulukossa esitettyjen tehtävien laskennassa on hyödynnetty hakemusten, korjausilmoitusten ja selvityspyyntöjen vuotuista lukumäärää /segmentti. Tästä syystä taulukossa on esiintymistäajuus vain yhden tehtävän osalta.

Muu tietojen vaihto yrityksen ja Verohallinnon välillä

Verolaji	Verotukseen liittyvä tehtävä	Segmentti	Aika/tapaus (min)	Kustannus/tapaus (€)	Esiintymis-taajuus/ vuosi	Populaatio	Kokonais-kustannus/ segmentti (€)	Kokonais-kustannus/ kaikki yritykset (€)
Kaikki verolajit	Selvityspyyntöön vastaaminen	0 - 25 000	15	10		10 940	110 000	463 000
		25 001 - 50 000	10	7		5 531	37 000	
		50 001 - 1 000 000	15	8		28 788	225 000	
		1 000 001 -	20	10		8 702	91 000	
Kaikki verolajit	Yrityksen yhteydenotto veroviranomaiseen	0 - 25 000	15	10	0-1	-	-	-
		25 001 - 50 000	15	10	0-1	-	-	
		50 001 - 1 000 000	30	16	0-1	-	-	
		1 000 001 -	20	10	0-1	-	-	

Muu tietojen vaihto yrityksen ja Verohallinnon välillä

Tässä kokonaisuudessa on tarkasteltu muuta kuin ilmoittamisen, maksamisen, palauttamisen ja korjaamisen yhteydessä tapahtuvaa tietojenvaihtoa yrityksen ja Verohallinnon välillä. Selvityspyynnöt on rajattu siten, että ne koskevat vain veroja, joiden osalta verovelvollinen on toiminut oma-aloitteisesti (pois lukien esim. ilmoituskehotukset ja arvioverotusehdotukset). Vuosi-ilmoituksen perusteella tehtävät selvityspyynnöt on käsitelty osana korjaamismenettelyä.

Yrityksen ja Verohallinnon välinen muu tietojenvaihto aiheuttaa yrityksille yhteensä noin 0,5 miljoonan euron hallinnolliset kustannukset vuodessa. Erilaisiin selvityspyyntöihin vastaaminen työnantajasuoritusten ja arvonnisäverojen osalta aiheutti noin 463 000 euron hallinnolliset kustannukset. Yritysten yhteydenotoista Verohallintoon aiheutuvia hallinnollisia kokonaiskustannuksia ei kyetty tutkimuksessa arvioimaan, koska yhteydenottojen määrästä ei saatu luotettavia tietoja. Haastatteluiden perusteella voidaan kuitenkin todeta, että yhteydenotot ovat harvinaisia ja yritykset tekevät niitä keskimäärin 0-1 kappaletta vuodessa.

Taulukossa esitetyt luvut ovat yrityksen arvioita tehtäviin keskimäärin kuluvaan ajasta. Haastatteluissa tuli selkeästi ilmi se, että selvityspyyntöön vastaamiseen tai yhteydenottoon kuluvaan aikaan vaikutti eniten se, millaista asiaa selvityspyyntö koski. Yritykset vastasivat selvityspyyntöihin pääasiassa kirjallisesti esimerkiksi sähköpostilla. Osa vastaajista oli hoitanut asian selvittämisen suoraan puhelimitse.

Selvityspyyntöjä koskevassa laskennassa on selvityspyyntöjen vuotuista lukumäärää /segmentti, joten taulukossa ei ole esiintymistaajuutta.

Verohallinnolta yrityksille tulleet selvityspyynnöt koskivat esimerkiksi seuraavia asioita:

- Verojen maksaminen kohdistunut väärälle kuukaudelle
- Verojen ilmoittaminen: viivästyskorko huomioitu maksussa mutta ei ilmoituksessa
- Selvityspyyntö valvontailmoituksen myöhästymisestä
- Arvonnisäveromaksu kohdistunut väärälle kuukaudelle

Tutkimuksessa kerätty muu laadullinen palaute

Tutkimuksen ensisijaisena tavoitteena oli selvittää verotuksen tehtävien yrityksille aiheuttamia hallinnollisia kustannuksia. Haastatteluissa yrityksillä oli myös mahdollisuus esittää muuta laadullista palautetta verotuksen tehtäviin liittyen.

Haastatellut yritykset esittivät laadullista palautetta vähän. Erityisesti pienet yritykset (liikevaihto alle tai hieman yli 50 000) mainitsivat kuitenkin muutaman seikan:

- Harvoin työnantajamaksuja suorittaville yrityksille aiheutuu ylimääräistä työtä siitä, että työnantajasuoritusten maksun jälkeisenä eli seuraavana kuukautena Verohallinnolta tulee selvityspyyntö siitä, miksi yritys ei ole suorittanut työnantajamaksuja kyseisenä kuukautena
- Osa pienistä yrityksistä koki turhana valvontailmoituksen toimittamisen kuukausittain. Tehtävä koettiin turhaksi erityisesti silloin kun kyseessä on pieni yhden hengen yritys, jolla liikevaihto ylittää juuri ja juuri 50 000 euron. Eräs tällainen yritys koki, että alarajahuojennuksen rajan tulisi olla korkeampi

Liite 1: Verotuksen tehtävät

Liite 1: Verotuksen tehtävät 1/4

#	Aihealue	Verolaji	Verotukseen liittyvä tehtävä	Tehtävän/prosessin kuvaus
1a	Verojen ilmoittaminen	Arvonlisävero	Alv-ilmoituksen laatiminen	1.Tiedon tuottaminen (kaikki tiedot) 2.ilmoituksen täyttäminen
1b	Verojen ilmoittaminen	Arvonlisävero	Alv-ilmoituksen laatiminen	Kohta 207 Edellisen kuukauden negatiivinen vero 1. tietojen tuottaminen 2. Kohdan 207 täyttäminen
1c	Verojen ilmoittaminen	Työnantajasuoritukset	Työnantajasuoritusten valvontailmoituksen laatiminen	1. Tiedon tuottaminen (kaikki tiedot) 2. ilmoituksen täyttäminen
1d	Verojen ilmoittaminen	Arvonlisävero Työnantajasuoritukset	Alv- ja työnantajasuoritusten ilmoituksen laatiminen	Yhteishenkilön merkitseminen:1. Ilmoituksen täyttäminen
1e	Verojen ilmoittaminen	Arvonlisävero Työnantajasuoritukset	Alv- ja työnantajasuoritusten ilmoituksen toimittaminen	Alv- ja työnantajasuoritusten ilmoituksen toimittaminen
2	Verojen maksaminen	Arvonlisävero	Alv:n maksaminen	1. Viestitietojen täyttäminen 2. Muu maksun suorittaminen (tilinumero, viitenumero yms.tiedot ja maksun suorittaminen saajan tilille)
3	Verojen maksaminen	Työnantajasuoritukset	Työnantajasuoritusten maksaminen	1. Viestitietojen täyttäminen 2. Muu maksun suorittaminen (tilinumero, viitenumero yms.tiedot ja maksun suorittaminen saajan tilille)
4	Verojen maksaminen	Vakuutusmaksuvero	Vakuutusmaksuveron maksaminen	1. Viestitietojen tuottaminen 2. Viestitietojen täyttäminen 3. Muu maksun suorittaminen (tilinumero, viitenumero yms.tiedot ja maksun suorittaminen saajan tilille)

Liite 1: Verotuksen tehtävät 2/4

#	Aihealue	Verolaji	Verotukseen liittyvä tehtävä	Tehtävän/prosessin kuvaus
5	Verojen maksaminen	Muut ennakonpidätykset kuin ta-suoritukset	Ennakonpidätysten maksaminen	1. Viestitietojen tuottaminen 2. Viestitietojen täyttäminen 3. Muu maksun suorittaminen (tilinumero, viitenumero yms.tiedot ja maksun suorittaminen saajan tilille)
6	Verojen maksaminen	Lähdeverot	Lähdeverojen maksaminen	1. Viestitietojen tuottaminen 2. Viestitietojen täyttäminen 3. Muu maksun suorittaminen (tilinumero, viitenumero yms.tiedot ja maksun suorittaminen saajan tilille)
7a	Verojen palauttaminen	Arvonlisävero	Ennakkopalautushakemuksen laatiminen ja toimittaminen	1. Tiedon tuottaminen 2. Hakemuksen täyttäminen 3. Hakemuksen toimittaminen
7b	Verojen palauttaminen	Arvonlisävero	Ennakkopalautushakemuksen laatiminen ja toimittaminen	Hakemuksen liitteiden laatiminen ja toimittaminen
7c	Verojen palauttaminen	Arvonlisävero	Ennakkopalautushakemuksen laatiminen	Kohta 207 Edellisen kuukauden negatiivinen vero 1. Tiedon tuottaminen 2. Kohdan 207 täyttäminen
7d	Verojen palauttaminen	Arvonlisävero	Ennakkopalautushakemuksen laatiminen	Kohta 212 Tilikauden vähennettävät verot yhteensä 1. Tiedon tuottaminen 2. Kohdan 212 täyttäminen
7e	Verojen palauttaminen	Arvonlisävero	Ennakkopalautushakemuksen laatiminen	Kohta 213 Myynnistä ja yhteisöhankesta suoritettavat verot: 1. Tiedon tuottaminen 2. Kohdan 213 täyttäminen
8	Verojen palauttaminen	Arvonlisävero	Tilikausipalautushakemuksen laatiminen ja toimittaminen Negatiiviset verot (ostoenuemuys)	1. Tiedon tuottaminen 2. Hakemuksen täyttäminen 3. Hakemuksen toimittaminen
9	Verojen palauttaminen	Arvonlisävero	Alarajahuojennushakemuksen laatiminen ja toimittaminen	1. Tiedon tuottaminen 2. Hakemuksen täyttäminen 3. Hakemuksen toimittaminen

Liite 1: Verotuksen tehtävät 3/4

#	Aihealue	Verolaji	Verotukseen liittyvä tehtävä	Tehtävän/prosessin kuvaus
10a	Virheen korjaaminen	Arvonlisävero Liikaa ilmoitetut ja maksetut verot	Tilikausipalautushakemuksen laatiminen ja toimittaminen	1. Tiedon tuottaminen 2. Hakemuksen täyttäminen 3. Hakemuksen toimittaminen
10b	Virheen korjaaminen	Arvonlisävero Liikaa ilmoitetut ja maksetut verot	Korjauksen tekeminen tilikauden myöhemmän verokauden veroilmoituksessa	Virheen määrän huomioiminen myöhemmän ilmoituksen tiedoissa
11a	Virheen korjaaminen	Työnantajasuoritukset Liikaa ilmoitetut ja maksetut verot	Kalenterivuoden jälkeen tehtävän palautushakemuksen laatiminen ja toimittaminen	1. Tiedon tuottaminen 2. Hakemuksen täyttäminen 3. Hakemuksen toimittaminen
11b	Virheen korjaaminen	Työnantajasuoritukset Liikaa ilmoitetut ja maksetut verot	Korjauksen tekeminen kalenterivuoden myöhemmän kohdekuukauden ilmoituksessa	Virheen määrän huomioiminen myöhemmän ilmoituksen tiedoissa
12a	Virheen korjaaminen	Lähdeverot Liikaa ilmoitetut ja maksetut verot	Osinkojen lähdeverojen palautushakemuksen laatiminen ja toimittaminen	1. Tiedon tuottaminen 2. Hakemuksen täyttäminen 3. Hakemuksen toimittaminen
12b	Virheen korjaaminen	Lähdeverot Liikaa ilmoitetut ja maksetut verot	Korjauksen tekeminen kalenterivuoden myöhemmän kohdekauden tilisiirrossa.	Virheen määrän huomioiminen myöhemmän ilmoituksen viestitiedoissa
13	Virheen korjaaminen	Muut ennakonpidätykset kuin ta-suoritukset Liikaa ilmoitettut ja maksetut verot	Korjauksen tekeminen kalenterivuoden myöhemmän kohdekauden tilisiirrossa.	Virheen määrän huomioiminen myöhemmän ilmoituksen viestitiedoissa
14a	Virheen korjaaminen	Vakuutusmaksuvero Liikaa ilmoitetut ja maksetut verot	Korjauksen tekeminen tilikauden myöhemmän kohdekuukauden ilmoituksessa (=tilisiirto)	Virheen määrän huomioiminen myöhemmän ilmoituksen viestitiedoissa
14b	Virheen korjaaminen	Vakuutusmaksuvero Liikaa ilmoitetut ja maksetut verot	Tilikausipalautushakemuksen laatiminen ja toimittaminen	1. Tiedon tuottaminen 2. Hakemuksen täyttäminen 3. Hakemuksen toimittaminen

Liite 1: Verotuksen tehtävät 4/4

#	Aihealue	Verolaji	Verotukseen liittyvä tehtävä	Tehtävän/prosessin kuvaus
15	Virheen korjaaminen	Arvonlisävero Liian vähän ilmoitetut ja maksetut verot	Korvaavan ilmoituksen laatiminen, toimittaminen ja puuttuvan veron maksaminen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tiedon tuottaminen ja ilmoituksen täyttäminen (ml. erotuksen laskeminen) 2. Ilmoituksen toimittaminen 3. Maksaminen (viestitietojen täyttäminen, muu maksun suorittaminen)
16	Virheen korjaaminen	Työnantajasuoritukset Liian vähän ilmoitetut ja maksetut verot	Korvaavan ilmoituksen laatiminen, toimittaminen ja puuttuvan veron maksaminen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tiedon tuottaminen ja ilmoituksen täyttäminen (ml. erotuksen laskeminen) 2. Ilmoituksen toimittaminen 3. Maksaminen (viestitietojen täyttäminen, muu maksun suorittaminen)
17	Virheen korjaaminen	Vakuutusmaksuvero Liian vähän ilmoitetut ja maksetut verot	Lisäilmoituksen (= lisätili siirto) laatiminen, toimittaminen ja puuttuvan veron maksaminen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Viestitiedon tuottaminen ja täyttäminen 2. Muu maksun suorittaminen (Vakuutusmaksuveron tilisiirtolomake tai oma-aloitteisten verojen tilisiirtolomake)
18	Virheen korjaaminen	Muut ennakonpidätykset kuin ta-suoritukset Liian vähän ilmoitetut ja maksetut verot	Lisätili siirron laatiminen ja puuttuvan veron maksaminen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Viestitietojen tuottaminen ja täyttäminen 2. Muu maksun suorittaminen
19	Virheen korjaaminen	Lähdeverot Liian vähän ilmoitetut ja maksetut verot	Lisätili siirron laatiminen ja puuttuvan veron maksaminen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Viestitietojen tuottaminen ja täyttäminen 2. Muu maksun suorittaminen
20	Virheen korjaaminen	Kaikki verolajit Liikaa ja liian vähän ilmoitettu ja maksettu vero	Vuosi-ilmoituksen perusteella tehtävään selvityspyyntöön vastaaminen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tiedon tuottaminen 2. Vastauksen laatiminen 3. Vastauksen toimittaminen
21	Tiedonkulku	Kaikki verolajit	Selvityspyyntöön vastaaminen	Selvityksen vastaamiseen kuluva aika ja selvitysten lukumäärä. Mihin selvitys liittyy: ilmoittaminen, maksaminen, palauttaminen, korjaaminen
22	Tiedonkulku	Kaikki verolajit	Yrityksen yhteydenotto veroviranomaiseen	Selvityksen vastaamiseen kuluva aika ja selvitysten lukumäärä. Mihin yhteydenotto liittyy: ilmoittaminen, maksaminen, palauttaminen, korjaaminen

Deloitte.